

Beslut

efter kvalitetsgranskning av
musikundervisningen i grundskolan vid
Smedbergsskolan 4-9 i Vansbro kommun

Inledning

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap. 19 § skollagen (2010:800) genomfört en kvalitetsgranskning av musik i grundskolan. Syftet är att granska kvaliteten i grundskolans musikundervisning. Kvaliteten bedöms utifrån om musikundervisningen dels utgår från och innehåller ämnets hela kursplan, dels ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar deras utveckling av kreativitet.

De övergripande frågeställningarna är:

1. I vilken utsträckning utgår musikundervisningen från, och innehåller, ämnets hela kursplan?
2. I vilken utsträckning ger musikundervisningen eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet?

Granskningen genomförs i årskurserna 7-9 i 30 skolor. I urvalet ingår såväl enskilda som kommunala huvudmän. När kvalitetsgranskningen är avslutad i sin helhet redovisas de samlade resultaten i en övergripande kvalitetsgranskningsrapport.

Smedbergsskolan 4-9 i Vansbro kommun ingår i denna granskning. Skolinspektionen besökte Smedbergsskolan den 13 september 2018. Besöket genomfördes av Marita Bergman och Tilda Lindell. Skolinspektionen har tagit del av dokumentation från skolan och genomfört en observation av undervisning i årskurs 8 samt intervjuer med lärarna i musik, elever i årskurserna 8 och 9 och rektorn.

Smedbergsskolan 4-9 är en kommunal grundskola med elever i årskurs 4-9. Skolan har 226 elever i årskurserna 7-9. Enligt inkomna uppgifter från skolans rektor undervisar två lärare i musik i årskurserna 7-9, varav en lärare undervisar i årskurs 7 från och med höstterminen 2018 och en lärare undervisar i årskurserna 8 och 9. En av lärarna är legitimerad lärare och behörig att undervisa i musik i årskurserna 1-7 och en lärare är inte behörig att undervisa i musik. Enligt kommunens timplan har eleverna i årskurserna 7-9 50 minuter i veckan avsatt för musik.

I detta beslut gör Skolinspektionen en samlad bedömning av det granskade området utifrån de övergripande frågeställningarna. Därefter följer en motivering till de utvecklingsområden som Skolinspektionen har identifierat inom ramen för granskningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar vissa delar av det centrala innehållet. Bedömningen baseras på kursplanens tre kunskapsområden och redovisas nedan.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar vissa delar av kunskapsområdet "Musicerande och musikskapande". Av granskningen framgår att musikundervisningen omfattar musikskapande i olika genrer, musikalisk gestaltning samt sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck. I intervjuer med lärarna i musik och med eleverna framkommer att eleverna under årskurs 7-9 har arbetat med att skapa musik med hjälp av digital mjukvara. Till exempel har eleverna arbetat med uppgifter där de har skapat låtar i olika genrer med hjälp av digital mjukvara. Vidare framgår av lärarintervjun att eleverna i årskurs 7 och 8 har arbetat med musik i kombination med bild i uppgifter kopplade till reklam och film.

Eleverna har till exempel i årskurs 7 fått välja en sak att göra reklam för och sedan välja musik som förstärker känslan av det reklamen handlar om. I årskurs 8 har eleverna fått skriva manus till en reklamfilm och skapat musik till filmen. I intervjuer med lärarna i musik och med eleverna framkommer också att eleverna arbetar med ensemblespel i årskurs 9.

Av granskningen framgår att musikundervisningen inte omfattar gehörsmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer samt rytmisk och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument. I intervjun med lärarna framkommer att det finns vissa möjligheter för eleverna att testa gehör, exempelvis i samband med ensemblespel, men att gehörsträning knappt har ingått i undervisningen. Vidare framkommer i lärarintervjun att improvisation inte sker i musikskapande eller i musicerande såvida det inte sker på eget initiativ.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar stora delar av kunskapsområdet "Musikens verktyg". Av granskningen framgår att musikundervisningen omfattar röst- och hörselvård, till exempel framkommer i intervjuer med lärarna i musik och med eleverna att eleverna har fått träna andning genom att stå upp och sjunga och att exempelvis decibel och bullernivå har diskuterats med eleverna. Vidare omfattar musikundervisningen ackord- och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton- och taktarter samt begrepp som exempelvis rytm, takt, tempo och refräng som byggstenar för att musicera och komponera musik. Det framgår till exempel av intervjun med eleverna att eleverna har fått spela instrument som piano, gitarr och trummor och i lärarintervjun framkommer att eleverna återkommande arbetar med instrumentspel och att ensemblespel sker i årskurs 9. Av intervjun med lärarna framgår vidare att lärarna har tagit upp hur en låt är uppbyggd och att begrepp som till exempel puls och rytm tas upp i samband med att lärare och elever arbetar med slagverksinstrument. Av dokumentation och intervjuer med lärarna i musik och med eleverna framgår att eleverna har arbetat med digital mjukvara och digitala verktyg som surfplattor och datorer.

Av granskningen framgår vidare att musikundervisningen berör hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i flera genrer. Av inkommen dokumentation och intervjuer med eleverna och med lärarna framgår att eleverna har ett spelprov i årskurs 7 där även sång har ingått. Av granskningen framgår även att musikundervisningen har omfattat ackordbeteckningar och vissa musiksymboler som till exempel repristecken, men inte noter och tabulatur.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen omfattar stora delar av kunskapsområdet "Musikens sammanhang och funktioner". Av granskningen framgår att musikundervisningen omfattar ljudets och musikens fysiska, tanke- och känslomässiga påverkan på människan samt hur musik används i olika medier. Av lärarintervjun framgår att hur musik används i film, reklam och spel har tagits upp inför elevernas arbete med reklam, till exempel hur spänningsmusik används och vilka instrument som används för att framkalla en viss känsla.

Av granskningen framgår vidare att musikundervisningen omfattar konst-, folk- och populärmusik från olika epoker samt framväxten av olika genrer och betydelsefulla tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk. I intervjuer med eleverna och med lärarna i musik framkommer att eleverna i årskurs 8 eller 9 har fått arbeta i grupp med en uppgift om olika genrer. Grupperna tilldelades då en genre att arbeta med utifrån några givna frågor, till exempel vilka karaktärsdrag och uttryck som är typiska för genren och vilka framstående personer som finns inom genren. Vidare framgår av intervjuer med eleverna och med lärarna i musik att eleverna har fått arbeta individuellt med en uppgift om musik i olika länder som benämnts "Världsmusik". Eleverna blev då tilldelade olika världsdelar

och fick sedan välja ett land i den världsdelen och skriva ett arbete utifrån olika frågor som handlade om musikens roll i det valda landet. Av granskningen framgår vidare att musikundervisningen omfattar instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang. I intervjun med lärarna i musik framkommer att eleverna, oftast i årskurs 7, har arbetat med en uppgift om instrumentkunskap och att instrumentens funktion även berörs i uppgifterna om världsmusik och genrer.

I granskningen framkommer att musikundervisningen inte har omfattat musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön, på ett sätt som säkerställer att undervisningen kommer alla elever till del. I lärarintervjun framkommer att musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer med fokus på etnicitet och kön kan beröras i samband med uppgiften om genrer. Detta beror dock på om eleverna får arbeta med en genre där exempelvis funktionen att markera identitet är tydlig, till exempel punk. Musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer har inte heller varit en uttalad del av arbetet med "Världsmusik".

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till vissa delar ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet¹. Bedömningen grundar sig på kvalitetskriterier² som Skolinspektionen bedömt vara av vikt för utveckling av kreativitet.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till stora delar ger eleverna möjlighet att arbeta skapande i processform. Av granskningen framgår att eleverna får möjlighet att arbeta med skapande uppgifter som sträcker sig över tid och uppnår fördjupning. I intervjun med lärarna i musik framkommer att eleverna i årskurs 7 har fått börja med att skapa musik i enklare program, för att sedan i årskurs 8 skapa egna låtar i program där eleverna har ett större urval av instrument och måste arbeta med tonarter. I intervjun uttrycks att undervisningen på så sätt är upplagd som en "trappa" och att upplägget minskar utrymmet för att misslyckas. Vidare bedömer Skolinspektionen att undervisningen möjliggör individuellt anpassade strategier i elevernas musikskapande. Av intervjun med lärarna i musik framgår att lärarna på olika sätt stödjer eleverna i skapandeprocessen, till exempel genom att visa eleverna en mall som ett exempel på hur de kan börja med en uppgift och återkommande ge eleverna förslag på förändringar för att hjälpa dem att nå vidare. Av granskningen framgår även att arbetsprocessen värdesätts och tillskrivs viss betydelse i undervisningen. Till exempel uppger en lärare att hen vill lyssna på låtarna som eleverna har skapat innan de skickar in dem, för att kunna se hur eleverna har arbetat och ge feedback till eleverna. I intervjun med eleverna uttrycker elever dock att det beror på ens eget intresse i vilken utsträckning man testat och utvecklar uppgiften vidare, och att de antingen kan be om feedback när de är klara med uppgiften eller lämna in den direkt.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till vissa delar ger eleverna möjlighet att reflektera över skapandet. I lärarintervjun framkommer att eleverna vid ett tillfälle i

¹ I grundskolans läroplan, första kapitlet *Skolans värdegrund och uppdrag* framgår att det ingår i skolan uppdrag att stimulera elevernas kreativitet: *Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem.* Lgr 11, kap 1.

² Undervisning som ger eleverna möjlighet till sådant eget skapande som främjar utveckling av kreativitet omfattar möjlighet att arbeta skapande i processform, möjlighet att reflektera över skapandet samt valmöjlighet i samband med skapandet.

årskurs 9 fick möjlighet att reflektera kring sitt eget musicerande och tillsammans med andra. I intervjun framkommer däremot att eleverna inte har fått tillfälle att reflektera över sitt eget eller andras skapande, och i intervjun med lärarna i musik framkommer att reflektion upplevs vara svårt att få till.

Skolinspektionen bedömer att musikundervisningen till stora delar ger eleverna valmöjlighet i samband med skapandet. Det framkommer i lärarintervjun att när eleverna ska skapa egna låtar med en digital mjukvara får eleverna först skapa en låt i valfri genre och sedan antingen en hiphop- eller en rocklåt. Vidare framkommer i lärarintervjun att de skapande uppgifterna utgår från att eleverna använder ett digitalt verktyg och att eleverna kan välja om de vill använda enbart keyboard eller fler instrument när de skapar låtar med hjälp av olika program. Av lärarintervjun framgår vidare att skapandet i första hand sker med hjälp av digitala verktyg men att eleverna har möjlighet att lägga till spel på instrument om de vill.

Identifierade utvecklingsområden

I syfte att höja verksamhetens kvalitet bedömer Skolinspektionen att ett utvecklingsarbete i första hand behöver inledas inom följande områden.

- **Rektorn behöver säkerställa att musikundervisningen utgår från, och innehåller, hela det centrala innehållet i kursplanen.**

Skolinspektionen bedömer att det finns delar av det centrala innehållet som inte ingår eller inte kommer alla elever till del i undervisningen.

Utifrån kunskapsområdet "musicerande och musikskapande" behöver improvisation och gehörsmusicerande ingå i undervisningen för alla elever. Av Skolinspektionens intervju med lärarna i musik framgår att improvisation inte tas upp i samband med instrumentspel och inte heller ingår i de skapande uppgifter som eleverna arbetar med såvida det inte sker på eget initiativ. Gällande gehörsmusicerande så finns det, enligt uppgift i intervju med lärarna i musik, möjligheter för eleverna att testa gehör med instrument och att anpassa hur de spelar i ensemblespel. Av intervjun med lärarna i musik framgår dock att gehörsträning knappt har ingått i musicerande och en lärare uppger att det är något som de behöver göra mer i undervisningen.

Skolinspektionen bedömer vidare att del av kunskapsområdet "musikens sammanhang och funktioner" om musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön, behöver ingå i undervisningen för alla elever. Av Skolinspektionens intervju med lärarna i musik framgår att eleverna under årskurs 7-9 har arbetat med två uppgifter, "Världsmusik" och "Genrer", där möjlighet har funnits att beröra musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet. Av intervjun framgår dock att det inte har varit en uttalad del av någon av uppgifterna.

- **Rektorn behöver säkerställa att eleverna i musikundervisningen ges möjlighet att reflektera över skapandet³.**

Skolinspektionens bedömning är att undervisningen i ämnet musik ytterligare kan främja elevernas utveckling av kreativitet genom att eleverna i större utsträckning ges möjlighet

³ Bedömningen grundar sig på kvalitetskriterier som Skolinspektionen bedömt vara av vikt för och beskriva utformning på undervisning i skapande som främjar utveckling av kreativitet. Sådan undervisning omfattar möjlighet att arbeta skapande i processform, möjlighet att reflektera över skapandet, samt valmöjlighet i samband med skapandet.

att reflektera över skapandet. För att eleverna ska ges möjlighet att reflektera över skapandet är det av vikt att undervisningen utvecklar elevernas språk- och begreppsförståelse, i syfte att kunna reflektera kring eget och andras skapande. Det är även av vikt att eleverna ges utrymme och stöd i undervisningen att reflektera kring sitt eget och andras skapande.

Av granskningen framgår att eleverna vid ett begränsat antal tillfällen har haft möjlighet att reflektera över sitt eget och andras skapande. I intervjun med eleverna framkommer att elever i samband med en redovisning av ett grupparbete i årskurs 8 fick redovisa hur det hade gått att arbeta med uppgiften samt vad som fungerat bra och mindre bra. I intervjun med lärarna i musik framkommer att eleverna vid ett tillfälle i årskurs 9 fått reflektera kring sitt musicerande samt hur det hade gått att musicera för egen del och i grupp. I lärarintervjun framkommer vidare att feedback på elevernas arbete när eleverna skapar egna låtar i första hand ges mellan lärare och elev, och att det upplevs som svårt att skapa tillfällen där eleverna får reflektera kring sitt eget och andras skapande.

Uppföljning

Huvudmannen ska senast den 1 augusti 2019 redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som vidtagits utifrån de identifierade utvecklingsområdena samt vilka effekter det haft för verksamheten.

Redogörelsen skickas via e-post, till kvalitetsgranskningarsthlm@skolinspektionen.se, eller per post till, Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för granskningen (dnr 400-2017:10215) i de handlingar som sänds in.

På Skolinspektionens vägnar

X Gabriel Brandström

Beslutsfattande
Signerat av: Gabriel Brandström

X Tilda Lindell

Föredragande
Signerat av: Tilda Lindell

Mer information om kvalitetsgranskningen finns på Skolinspektionens hemsida:

<https://www.skolinspektionen.se/sv/Tillsyn--granskning/Kvalitetsgranskning/Skolinspektionen-granskar-kvaliteten/musik-i-grundskolan/>

Bilaga: Författningsstöd

Skollagen (2010:800)

1 kap. 4 §

Utbildningen inom skolväsendet syftar till att barn och elever ska inhämta och utveckla kunskaper och värden. Den ska främja alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen ska också förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen ska hänsyn tas till barns och elevers olika behov. Barn och elever ska ges stöd och stimulans så att de utvecklas så långt som möjligt. En strävan ska vara att uppväga skillnader i barnens och elevernas förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen.

Utbildningen syftar också till att i samarbete med hemmen främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare.

1 kap. 11 § första stycket

För varje skolform och för fritidshemmet ska gälla en läroplan som utgår från bestämmelserna i denna lag. Läroplanen ska ange utbildningens värdegrund och uppdrag. Den ska också ange mål och riktlinjer för utbildningen.

3 kap. 3 §

Alla barn och elever ska ges den ledning och stimulans som de behöver i sitt lärande och sin personliga utveckling för att de utifrån sina egna förutsättningar ska kunna utvecklas så långt som möjligt enligt utbildningens mål. Elever som till följd av funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Elever som lätt når de kunskapskrav som minst ska uppnås ska ges ledning och stimulans för att kunna nå längre i sin kunskapsutveckling.

1.1.1 10 kap. 2 §

1.1.2 Grundskolan ska ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning.

Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

Skolförordningen (2011:185)

5 kap 2 §

Eleverna ska genom strukturerad undervisning ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna når de kunskapskrav som minst ska uppnås och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Förordning (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet, Reviderad 2018

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Grundläggande värden

”Skolans uppgift är att låta varje enskild elev finna sin unika egenart och därigenom kunna delta i samhällslivet genom att ge sitt bästa i ansvarig frihet.”

Lgr 11, 1. Skolans värdegrund och uppdrag, Skolans uppdrag

”Skolan ska stimulera elevernas kreativitet, nyfikenhet och självförtroende samt deras vilja att pröva och omsätta idéer i handling och lösa problem. Eleverna ska få möjlighet att ta initiativ och ansvar samt utveckla sin förmåga att arbeta såväl självständigt som tillsammans med andra. Skolan ska bidra till att eleverna utvecklar förståelse för hur digitaliseringen påverkar individen och samhällets utveckling. Alla elever ska ges möjlighet att utveckla sin förmåga att använda digital teknik.(...)”

”Skolan ska stimulera varje elev att bilda sig och växa med sina uppgifter. I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas (...).

Eleverna ska få uppleva olika uttryck för kunskaper. De ska få pröva och utveckla olika uttrycksformer och uppleva känslor och stämningar. Drama, rytmik, dans, musicerande och skapande i bild, text och form ska vara inslag i skolans verksamhet. En harmonisk utveckling och bildningsgång omfattar möjligheter att pröva, utforska, tillägna sig och gestalta olika kunskaper och erfarenheter. Förmåga till eget skapande hör till det som eleverna ska tillägna sig.”

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.1 Normer och värden

Under rubriken Riktlinjer anges att alla som arbetar i skolan bland annat ska;

- i sin verksamhet bidra till att skolan präglas av jämställdhet och solidaritet mellan människor,
- i sin verksamhet bidra till att eleverna interagerar med varandra oberoende av könstillhörighet

I avsnittet om lärarens ansvar står bland annat att läraren ska;

- synliggöra och med eleverna diskutera hur olika uppfattningar om vad som är kvinnligt och manligt kan påverka människors möjligheter, samt hur könsmönster kan begränsa egna livsval och livsvillkor,

- planera och genomföra undervisningen så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.2 Kunskaper

Under rubriken till område 2.2 Kunskaper anges bland annat att;

”Skolan ska bidra till elevernas harmoniska utveckling. Utforskande, nyfikenhet och lust att lära ska utgöra en grund för skolans verksamhet. Skolan ska erbjuda eleverna strukturerad undervisning under lärares ledning, såväl i helklass som enskilt. Lärarna ska sträva efter att i undervisningen balansera och integrera kunskaper i sina olika former.”

Bland de övergripande målen under området Kunskaper anges att skolan bland annat ska ansvara för att varje elev efter genomgången grundskola;

- kan använda såväl digitala som andra verktyg och medier för kunskapssökande, informationsbearbetning, problemlösning, skapande, kommunikation och lärande,
- kan lära, utforska och arbeta både självständigt och tillsammans med andra och känna tillit till sin egen förmåga, och
- kan använda och ta del av många olika uttrycksformer såsom språk, bild, musik, drama och dans samt har utvecklat kännedom om samhällets kulturutbud

Bland riktlinjerna under området Kunskaper anges vidare att läraren bland annat ska;

- stärka elevernas vilja att lära och elevens tillit till den egna förmågan,
- ge utrymme för elevens förmåga att själv skapa och använda olika uttrycksmedel,
- får använda digitala verktyg på ett sätt som främjar kunskapsutveckling,

Lgr 11, 2. Övergripande mål och riktlinjer, 2.8 Rektorns ansvar

I avsnittet anges bland annat att rektorn har ansvaret för skolans resultat och har, inom givna ramar, ett särskilt ansvar exempelvis för att

- utbildningen och undervisningen organiseras så att eleverna möts och arbetar tillsammans oberoende av könstillhörighet
- skolans arbetsformer utvecklas så att ett aktivt elevinflytande gynnas,
- skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, ges aktivt lärarstöd och får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat skolbibliotek och digitala verktyg,
- personalen får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Lgr 11, 5. Kursplaner, 5.8 Musik

Syfte

I kursplanen för musik beskrivs inledningsvis syftet med undervisningen och vilka förmågor som undervisningen syftar till att utveckla hos eleverna.

”Genom undervisningen i ämnet musik ska eleverna sammanfattningsvis ges förutsättningar att utveckla sin förmåga att

- spela och sjunga i olika musikaliska former och genrer,
- skapa musik samt gestalta och kommunicera egna musikaliska tankar och idéer, och
- analysera och samtala om musikens uttryck i olika sociala, kulturella och historiska sammanhang.”

Centralt innehåll

Det centrala innehållet **för årskurs 7-9** är uppdelat i tre kunskapsområden;

Musicerande och musikskapande

- Sång, melodispel och ackompanjemang i ensembleform med genretypiska musikaliska uttryck.
- Gehörsmusicerande efter musikaliska mönster i olika genrer.
- Rytmask och melodisk improvisation till trumkomp, ackordföljder eller melodislingor med röst och instrument.
- Musikskapande i olika genrer, till exempel visor, ljudkompositioner och låtar.
- Musikalisk gestaltning där olika uttrycksformer kombineras.

Musikens verktyg

- Röstvård, hörselvård och orsaker till att musiklyssnande och musicerande kan bidra till hörselskador samt hur hörselskador kan förebyggas.
- Hur rösten kan varieras i flerstämmiga, vokala uttryck i olika genrer.
- Ackord-och melodiinstrument, bas och slagverk för spel i olika ton-och taktarter.
- Rytmask, klang och dynamik, tonhöjd, tempo, perioder, taktarter, vers, refräng och ackord som byggstenar för att musicera och komponera musik i olika genrer och med varierande instrumentation.
- Musiksymboler och notsystem, noter, tabulatur, ackordbeteckningar och grafisk notation.
- Digitala verktyg för musikskapande, inspelning och bearbetning.

Musikens sammanhang och funktioner

- Ljudets och musikens fysiska, tanke-och känslomässiga påverkan på människan. Musikens funktion för att markera identitet och grupptillhörighet i olika kulturer, med fokus på etnicitet och kön.
- Hur musik används i olika medier, till exempel i film och datorspel.
- Instrument och deras funktion i olika genrer och sammanhang, till exempel i en symfoniorkester eller i ett rockband.
- Konstmusik, folkmusik och populärmusik från olika epoker. Framväxten av olika genrer samt betydelsefulla tonsättare, låtskrivare och musikaliska verk.

Prop. 2009/10:165 *Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet*

I propositionen anges bland annat att i skolans uppdrag ligger att ge alla elever "bästa möjliga förutsättningar att utifrån sina behov och förutsättningar utvecklas så långt som möjligt i enlighet med utbildningens mål" samt att "ge varje flicka och pojke lika möjlighet att utveckla sin fulla potential som människa." (s. 221)

I propositionen föreslår regeringen att "kunskapsbegreppet ges en bred innebörd så att utbildningen också ska främja barns och elevers allsidiga personliga utveckling till aktiva, kreativa, kompetenta och ansvarskännande individer och medborgare. Sådan allsidig personlig utveckling kan bl.a. handla om utvecklande av den kreativa förmågan, lusten att skapa, förmågan att ta initiativ och omsätta idéer till handling. Dessa förmågor och färdigheter är centrala för att utveckla ett entreprenöriellt förhållningssätt. Det övergripande målet för utbildningen stödjer strävan att entreprenörskap ska löpa som en röd tråd genom hela utbildningssystemet." (s. 222)

"(...) Estetisk och konstnärlig verksamhet är en viktig del av förskolans och skolans uppdrag. (...)I skolarbetet ska de intellektuella såväl som de praktiska, sinnliga och estetiska aspekterna uppmärksammas. Förmågan till eget skapande tillhör det som eleverna ska tillägna sig. Ett antal av skolans ämnen vilar således till en del på vad som kan betecknas som konstnärlig grund." (s. 224)